the formation of the situation, which may also to some extent be a consequence of the implementation of the marketing policy of individual market participants.

***The purpose** of the article is to determine the impact of marketing activities of producers on the formation of market characteristics of the domestic market of agricultural products and identify their features inherent in the domestic economy.*

***Results**. On the basis of a complex scientific research, the elements of the marketing complex of the subjects of the domestic market of agricultural products were systematized. It is established that all the structural and functional tools of the marketing complex are used to varying degrees by the subjects of the agricultural market to form a competitive advantage, especially in the short term. At the same time, it is through competitive mechanisms that marketing measures influence the formation of market characteristics of the market of agricultural products. And it is thanks to them that the market equilibrium is disturbed, which, in turn, becomes the lever of the evolution of the market under consideration. It is the presence of disparities in the possibilities of application of the marketing complex by different functional groups of market participants that leads to distortions in the volume and price dynamics of the market and makes the latter more profitable for maintaining market positions of dominant market groups.*

***Key words**: marketing activity, agricultural producers, market of agricultural products, sales, marketing tools.*

Стаття надійшла до редакції 15.05.2020 р.

Бібліографічний опис статті:

Гіржева О. М. Маркетингова діяльність аграрних товаровиробників в контексті розвитку збутових систем їх продукції. Актуальні проблеми інноваційної економіки. 2020. № 3. С. 24-30.

Girzheva Olga M. Marketing activity of agricultural producers in the context of development of marketing systems of their products. Actual problems of innovative economy. 2020. No. 3, pp. 24-30.

УДК 378.02.631: 372.8; JEL classification: P46; D83
DOI: https://doi.org/10.36887/2524-0455-2020-3-5

НАГАЄВ Віктор Михайлович, д-р. пед. наук, професор, кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка
ORCID ID: 0000-0002-3130-6112

НАГАЄВА Галина Олександрівна, старший викладач, Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва
ORCID ID: 0000-0002-5856-2263

ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ АГРАРНОЇ СФЕРИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Нагаєв В. М., Нагаєва Г. О. Технологічні основи професійної підготовки кадрів аграрної сфери в умовах дистанційного навчання.

***Вступ.** Аналізуються дидактичні основи впровадження в освітнє середовище управлінських концепцій та інформаційно-цифрових технологій в умовах дистанційного навчання. Обґрунтовуються технологічні етапи процесу професійної підготовки аграріїв за педагогічною технологією управління навчально-творчою діяльністю студентів. Методологія дослідження визначалася сукупністю методологічних підходів (системний, діяльнісний, компетентнісний, особистісно-розвивальний).*

***Мета** статті полягає в розробці комплексної моделі управління навчально-творчою діяльністю студентів в умовах підготовки кадрів аграрної сфери в освітньому SMART-середовищі.*

***Результати.** Доведено, що основною організації дистанційного навчання має бути єдине інформаційне середовище закладу вищої освіти, в якому забезпечується автоматизація педагогічних процесів для мережевого контакту в інтерактивному режимі здобувачів і педагогів. Запропонована педагогічна модель організації дистанційного навчання в умовах мережевої технології управління навчально-творчою діяльністю студентів. Обґрунтовуються дидактичні комплекси, методи, форми та засоби реалізації педагогічної технології управління навчально-творчою діяльністю студентів в умовах освітнього SMART-середовища. Реалізація даної педагогічної моделі в системі дистанційного навчання дозволяє значно активізувати творчу діяльність студентів, поглибити рівень самостійності та індивідуалізації навчання, що у підсумку визначається високим рівнем сформованості професійно-творчої компетентності майбутніх фахівців.*

***Висновки.** Визначено, що основною ланкою організації дистанційного навчання є телекомунікаційне середовище, яке включає: інформаційно-цифровий, навчально-методичний та дидактичний контенти. Результати експериментальної роботи засвідчили суттєве підвищення якісних показників професійної підготовки кадрів аграрної сфери (рівня самостійності, індивідуалізації, творчого досвіду, науковості, продуктивності).*

Ключові слова: *професійна підготовка кадрів аграрної сфери, освітнє SMART-середовище, дистанційне навчання, навчально-творча діяльність; педагогічна мережева технологія управління навчально-творчою діяльністю студентів.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. Сучасні соціально-економічні виклики, які постали перед суспільством, зумовлюють організацію навчального процесу за дистанційною формою (віддаленого доступу) через відповідні інтернет-ресурси. Коронавірус, як надзвичайна ситуація, з якою стикнулося людство, вніс суттєві зміни у всі сфери людського буття, у тому числі й у сферу вищої освіти. Зокрема, він став приводом для впровадження системи професійної підготовки фахівців в умовах віддаленого доступу. Система вищої освіти країни має бути готовою до подібних викликів, адже сьогодні світ живе в епоху четвертої промислової революції, що передбачає цифровізацію усіх сфер народного господарства на основі штучного інтелекту. Не є винятком і аграрна освіта України, яка у XXI столітті повинна мати інноваційне спрямування, впроваджуючи SMART-освітні технології на основі управлінських концепцій.

Відомо, що дистанційне навчання (ДН) передбачає взаємодію педагога та здобувачів між собою на відстані (дистанційно), що відбиває усі властиві педагогічному процесу компоненти (цілі, зміст, методи, організаційні форми, засоби навчання) і реалізується специфічними засобами Інтернет-технологій, що передбачають інтерактивність [5].

Дистанційне навчання – це самостійна форма навчання, що використовує переважно інформаційні технології, які є провідним засобом організації навчального процесу. ДН в умовах професійної підготовки кадрів аграрної сфери дозволяє забезпечити наступні позитивні аспекти: 1) зменшити витрати на проведення навчальних занять; 2) підвищити продуктивність навчального процесу; 3) підвищити рівень самостійності навчання студентів; 4) проводити одночасно навчання великої кількості здобувачів; 5) покращити якість освітнього процесу за рахунок застосування сучасних ТЗН, електронних баз даних бібліотек тощо; 6) створити єдине освітнє SMART-середовище за сучасними стандартизованими методиками [3].

У ДН можна виділити три основні технології: 1) кейс-технологія, за якої навчально-методичні матеріали чітко структуровані і відповідно комплектуються у спеціальний набір (кейс), потім вони пересилаються студентові для самостійного навчання з періодичними консультаціями у спеціальних викладачів-консультантів (тьюторів) чи інструкторів у створених для цих цілей віддалених (регіональних) навчальних центрах або пунктах; 2) TV-технологія, що базується на використанні телевізійних лекцій з консультаціями у викладачів; 3) мережева технологія, яка базується на використанні мережі «Інтернет» як для забезпечення студентів навчально-методичним матеріалом, так і для інтерактивної взаємодії між викладачем і студентом [5].

Важливим напрямом розвитку професійної освіти Великої Британії є застосування Тьюторної системи, яка використовує онлайнове навчальне середовище Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment) – модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище, надаючи доступ до матеріалів курсу та пропонуючи дискусійні форуми, чати й веб-конференції, пов'язані з навчанням [4].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Тривалі педагогічні дослідження авторів із впровадження технологічних основ педагогічних процесів доводять можливість на цій основі розробити педагогічну технологію дистанційного управління навчально-творчою діяльністю студентів з використанням цифрових контентів в умовах застосування Інтернет-ресурсів. Даний проект дозволить створити надійну систему управління навчально-творчою діяльністю студентів в умовах дистанційної освіти з використанням відповідного медіа-порталу та мережевого онлайн-контенту в інтерактивному режимі. Окремі методологічні та методичні основи даної технології нами відпрацьовані у відповідних монографічних дослідженнях [2; 6-8].

Формулювання цілей статті. Мета статті полягає в аналізі існуючих дидактичних підходів щодо організації дистанційного навчання в системі мережевого технологічного забезпечення педагогічних процесів та розробці комплексної моделі управління навчально-творчою діяльністю студентів в умовах SMART-освітнього середовища.

Викладення основного матеріалу дослідження. Сучасне дистанційне навчання базується на використанні таких основних елементів: 1) середовища передачі та обміну навчальної інформації (комунікаційні мережі), 2) технічних засобів навчання, 3) технологічної моделі управління дистанційною освітою на основі комп'ютерної платформи,

яка об'єднує усіх учасників навчального процесу, 4) методів організації дистанційного навчання, 5) методів контролю результатів ДН. З огляду на сучасні інформаційні джерела, для організації ДН в освітньому просторі зараз використовуються різноманітні інтернет-мережі та електронні бази даних (Viber, Telegram, Scype, Електронна пошта тощо). Однак, усі вони мають різні способи передачі даних і обмежують учасників мережевого спілкування в забезпеченні певної цілісної системи управління навчальним процесом. За цих умов система вищої освіти має ефективно поєднати інноваційні інформаційно-цифрові технології з елементами дистанційного управління навчально-творчою діяльністю студентів.

Одним із найважливіших завдань реалізації даної педагогічної проблеми є формування у здобувачів та педагогів навичок роботи у SMART-середовищі в умовах віддаленого доступу, а також досягнення достатньо високого рівня самостійності та індивідуалізації навчально-творчої діяльності здобувачів. При цьому рівень самоуправління навчальною діяльністю студентів тісно пов'язаний з повнотою представлення викладачем даних про структуру та засоби навчання і контролю. Тому для організації ДН важливо побудувати дієву дидактичну систему організації управління навчально-творчою діяльностю студентів. Для цього необхідно значно підвищити рівень методичного забезпечення, інформатизації та цифровізації елементів педагогічної системи.

Даний напрям потребує педагогічного проектування дистанційних освітніх ресурсів в умовах управління НТД студентів. Проектування педагогічної моделі організації ДН в умовах управління НТД студентів повинно вестись з урахуванням системного підходу, що охоплює всі елементи педагогічної системи: 1) колектив викладачів (повинні бути готові до організації ДН); 2) колектив студентів (повинні бути підготовані до режиму самоуправління НТД); 3) цілі навчання (повинні бути скореговані відповідно і задані у вигляді моделей результатів НТД); 4) зміст освіти (орієнтація на розвиток творчої спрямованості і компетентнісного спрямування майбутніх фахівців); 5) принципи навчання (зазнають удосконалення в умовах розвитку цифрової педагогіки); 6) форми, методи і засоби навчання (повинні бути адекватними сучасним інформаційно-цифровим технологіям в освіті); 7) дидактичні процеси (повинні органічно зв'язувати всі вищеназвані елементи з метою формування професійно-творчої компетентності майбутніх фахівців).

З огляду на наш досвід, слід спроектувати таку педагогічну технологію, яка б реалізувала управлінську концепцію організації дистанційного навчання на трирівневій основі: 1 рівень – управління НТД студентів в системі «педагог-здобувач»; 2 рівень – управління НТД студентів в системі «здобувач-здобувач»; 3 рівень (інтелектуальний) – управління НТД студентів в системі «освітній SMART-комплекс – здобувач». При цьому педагогічна модель організації ДН реалізується в системі управління, співуправління та самоуправління навчально-творчою діяльністю студентів.

Основні напрями вирішення цієї проблеми полягають у колі модернізації педагогічної системи ЗВО та проектування таких теоретико-методичних, інформаційно-управлінських та техніко-технологічних заходів:

1- організація освітнього SMART-середовища на основі єдиного Інтернет-ресурсу (медіа-порталу) для мережевого онлайн-контакту в інтерактивному режимі;

2- створення електронної бази бібліотечних даних на основі електронного репозитарію бібліотечних фондів;

3- формування електронних методичних SMART-комплексів навчальних дисциплін на основі електронних підручників, навчальних посібників, відео-лекцій;

4- проектування електронної бази дистанційного контролю навчання (електронні журнали відвідувань лекцій та практичних занять, обліку самостійної та індивідуальної роботи, тестового контролю знань (поточний, проміжний, підсумковий);

5- створення нормативно-правової бази організації дистанційного навчання в умовах цифровізації педагогічних процесів.

Кожен із зазначених напрямів потребує системних і цілеспрямованих досліджень. На прикладі організації навчального процесу у ХНТУСГ ім. Петра Василенка та ХНАУ ім. В. В. Докучаєва проаналізуємо можливість реалізації цифрового освітнього контенту організації дистанційного навчання в умовах педагогічної технології управління навчально-творчою діяльністю студентів у 2018-2020 навчальних роках. Основою такої технології є відповідна електронна оболонка Інтернет-ресурсу для мережевого онлайн-контакту викладачів і студентів в інтерактивному режимі. Для цього університети мають

інтернет-платформу «Moodle» як електронну оболонку реалізації педагогічних процесів.

Матеріали такого інтернет-порталу можуть слугувати одночасно інформаційною та інструментальною базою організації дистанційного навчання (навчальні заняття проектуються на основі матеріалів інформаційних форумів, опитування, анотованих посилань, методичних розробок та методик щодо конкретного навчального заняття). Для організації ДН у навчальному закладі створена сучасна комп'ютерна мережа з локальним сервером. Для забезпечення можливостей створення мультимедійних фрагментів дистанційних навчальних курсів та організації інтерактивного спілкування викладачів і студентів за допомогою відео-конференцій навчальний заклад має спеціальні аудиторії, обладнані технічними засобами мультимедійного зв'язку.

Організація навчальних занять за ДН має таку технологічну послідовність: 1) реєстрація учасника навчального процесу в інтернет-порталі, 2) отримання базової інформації з відповідними навчальними завданнями та освітніми критеріями, 3) рішення поставлених навчальних завдань в умовах самоуправління, 4) обмін інформацією та отримання результатів навчально-творчої діяльності, 5) порівняння навчальних результатів з освітніми критеріями, 6) оцінка результатів НТД в умовах контролю та самоконтролю знань студентів, 7) корекція методів навчання.

Організація навчання може здійснюватися як у межах існуючої системи управління навчальним процесом, так і індивідуально, але з обов'язковим розташуванням на вебсервері відповідного навчального матеріалу на базі використання описаного вище комплексу програмно-технічного забезпечення. Це дає змогу створювати інтерактивні зв'язки між викладачами, студентами, аспірантами, слухачами підвищення кваліфікації. Загальну модель цієї педагогічної системи можна представити на рис. 1.

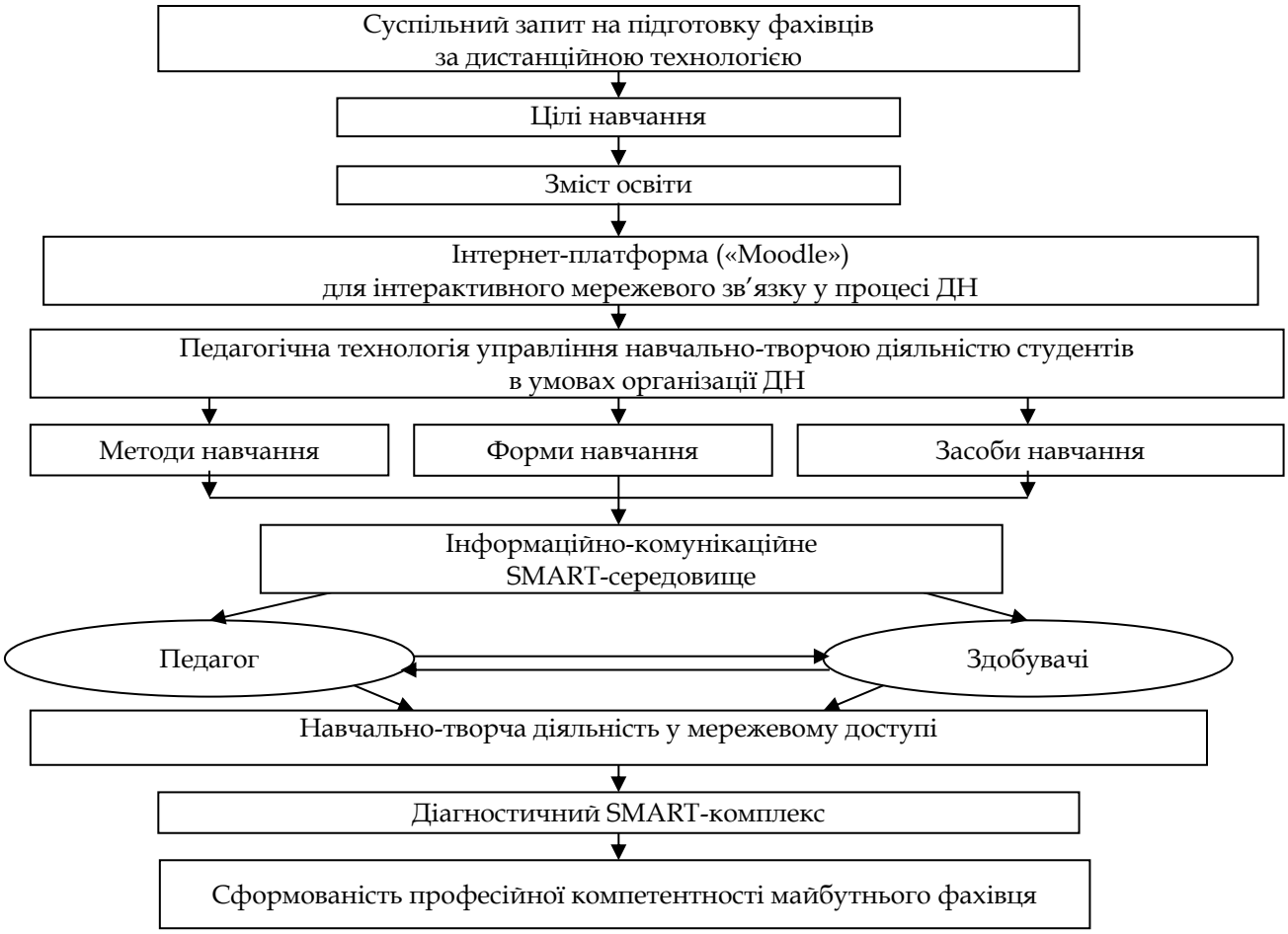

Рис. 1. Педагогічна модель організації дистанційного навчання в умовах мережевої технології управління навчально-творчою діяльністю студентів

Дистанційні навчальні курси (ДНК), крім інформаційних матеріалів, містять ще й матеріали для організації контролю та самоконтролю знань: самостійні вправи, ситуацій-

ні завдання різних рівнів складності, індивідуально-дослідні завдання, тематику наукових робіт, тести самоконтролю знань тощо. Склад та структура ДНК залежать від його типу і можуть класифікуватися за такими ознаками: цілі навчання; навчальні дисципліни; специфіка предметної галузі; рівень підготовки студентів; їх вікова орієнтація; використання технологічної бази та ін.

Важливою складовою організації ДН є телекомунікаційне середовище, яке включає: інформаційно-методичний та навчально-дидактичний контенти (засоби спілкування і навігації, навчання і контролю знань в режимі online). Використання телекомунікацій у ДН надає можливості для реалізації нетрадиційних педагогічних підходів і форм навчання, які побудовані за індивідуально орієнтованою моделлю.

Необхідними чинниками, що сприяють успішному засвоєнню знань під час ДН є технічні та дидактичні засоби навчання, до яких належать: комп'ютери, електронні посібники, навчальні відеофільми, фонопосібники (цифрові аудіозаписи). Використання ТЗН є важливим напрямом підвищення ефективності навчально-пізнавального процесу і надає навчально-методичній роботі зі студентами більш насичений, динамічний, творчий та інтенсивний характер. Наприклад, однією з сучасних інформаційних мультимедійних технологій і потужним технічним засобом навчання є інтерактивний програмно-технологічний навчальний комплекс на основі електронної інтерактивної дошки («SMART Board»). При використанні технології «SMART Board» в системі «викладач-студент» між ними виникають досить інтенсивні взаємозв'язки. При проведенні відеолекції з використанням інтерактивної дошки студенти мають можливість не конспектувати детально матеріал, а сконцентрувати свою увагу на суті лекції, тому що по закінченні заняття вони можуть одержати електронний варіант лекції («смарт-конспект») з позначками й коментарями викладача, які акцентують увагу студентів на найбільш важливих і складних моментах лекції.

Останнім часом багато уваги приділяється розробці та впровадженню електронних підручників (ЕП), які являють собою систематизований виклад навчального матеріалу, містять електронну оболонку різних мультимедійних форматів і забезпечують інтерактивну взаємодію мультимедійних модулів. ЕП використовує систему мультимедійного діалогового зв'язку з рефлексією обробки навчальної інформації на основі застосування механізму навігації та активних гіперпосилань. Гіпертекст ЕП представлений в електронній формі і забезпечений розгалуженою системою зв'язків дозволяє здобувачу миттєво переходити від одного фрагмента до іншого відповідно до тематичних розділів навчальної дисципліни.

Суттєвим технологічним аспектом професійної підготовки майбутніх фахівців є розробка «Силабусів» дистанційних навчальних курсів, які являють собою технологічну карту-пам'ятку самостійного вивчення дисципліни і дозволяють здобувачам планувати особистісну стратегію самоуправління навчанням на основі принципів автодидактики. Дана технологічна карта надається студентам на першій лекції. Вона містить банк інформації, методичні рекомендації із самостійного вивчення курсу, цільові завдання, методи вирішення та форми контролю. ДНК на основі «Силабусу» містить такі дидактичні елементи: тему та мету навчального курсу; ключові слова та поняття; вихідні дані; теоретичний матеріал; глосарій; практичні завдання; структурно-логічну схему взаємозв'язків вивчення окремих тематичних складових; літературні джерела; питання для самоконтролю; завдання для тематичного контролю. Для самоконтролю знань на кожному етапі вивчення дисципліни студенти мають можливість планувати свою індивідуальну стратегію навчання (залежно від попереднього рівня знань, можливостей щодо темпу засвоєння матеріалу, індивідуальних цілей навчання тощо).

Практика довела, що такий підхід дозволяє значно активізувати процес дистанційного навчання та збільшити його продуктивність [6]. Важливу роль в організації ДН відіграє науковий центр дидактики менеджмент-освіти, який дозволяє акумулювати надходження навчально-наукової інформації, аналізувати її та надавати пропозиції щодо покращення організаційно-технологічних основ дистанційної освіти. Проведені науковим центром дидактики менеджмент-освіти у 2019-2020 р. педагогічні експерименти засвідчили підвищення ефективності процесу підготовки фахівців в умовах поєднання традиційної системи навчання та дистанційної технології. Дослідження проводилися на прикладі професійно-орієнтованих дисциплін на бакалаврському та магістерському освітніх рівнях здобувачів економічних та технічних спеціальностей ХНТУСГ ім. Петра Василенка та ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Наприклад, за

даними експериментів, зросли такі показники ефективності професійної підготовки: успішність студентів (на 9-11%); науковий рівень одержаних знань (на 13-15%); здатність працювати на рівні творчого досвіду (на 20-22%); рівень самостійності та індивідуалізації студентів (на 25-27%). За численними опитуваннями здобувачів понад 77% з них зазначили бажання навчатися за даною технологією, якби була можливість вибору.

Висновки. Суттєвим аспектом організації ДН є впровадження в освітнє середовище управлінських концепцій та інформаційно-цифрових технологій як об'єктивної передумови ефективної організації педагогічного процесу. Основною організації ДН має бути єдине інформаційне середовище закладу вищої освіти, в якому забезпечується автоматизація основних процесів діяльності – відповідний Інтернет-ресурс (медіа-портал) – для мережевого онлайн-контакту в інтерактивному режимі здобувачів і педагогів. Для реалізації цієї педагогічної проблеми необхідна постановка відповідного технічного завдання перед групою програмістів стосовно побудови єдиного електронного ресурсу ДН на основі технологізації та цифровізації педагогічних процесів.

Запропонована педагогічна модель організації дистанційного навчання в умовах мережевої технології управління навчально-творчою діяльністю студентів дозволяє суттєво підвищити якісні показники професійної підготовки кадрів аграрної сфери (рівня самостійності, індивідуалізації, творчого досвіду, науковості, продуктивності). Як свідчить проведений нами аналіз, впровадження дистанційного навчання у вищій школі дає великі можливості для подальшого розвитку традиційних форм освіти і піднесення їх на новий якісний щабель.

Література.

1. ***Клочко О. В., Нагаєв В. М.*** Управління навчально-творчою діяльністю майбутніх менеджерів засобами інформаційно-цифрових технологій. *Інформаційні технології в освіті та науці:* Збірник наукових праць. Мелітополь: ФОП Однорог Т. В., 2019. С. 157–159.

2. ***Klochko O. V., Nagaev V. M., Kljchko V. I., Pradivliannyi M. G., Didukh L. I.*** Computer oriented systems as a means of empowerment approach implementation to training managers in the economic cphere. *Information technologies and learning tools*. Vol 68, № 6, 2018. p. 33-46. Available at: http://journal.iitta.gov.ua.

3. ***Кошук О. Б.*** Формування професійної компетентності майбутніх інженерів з механізації сільського господарства: концептуальний аспект. *Науковий вісник Інституту професійно-технічної освіти НАПН України. Професійна педагогіка*. 2017. Вип. 14. С. 51–61.

4. ***Лущик Ю. М.*** Застосування сучасних технологій у процесі підготовки майбутніх аграріїв у вищій освіті Великої Британії. *Педагогіка та психологія:* зб. наук. праць ХНПУ імені Г. Сковороди. Х.: ХНПУ, 2017. Вип. 57. С. 236 – 247.

5. ***Морзе Н. В.*** Дистанційна технологія як основа сучасних інформаційних технологій у навчанні. *Нові технології навчання:* Науково-метод. збірник. – Вип. 30. К.: Наукметодцентр ВО, 2001. С. 32-41.

6. ***Нагаєв В. М.*** Методологічні засади управління навчально-творчою діяльністю студентів: монографія. Харків: «Стильна типографія», 2018. 151 с.

7. ***Нагаєв В. М.*** Методичні рекомендації по впровадженню модульно-рейтингової технології навчально-творчої діяльності студентів (із дисциплін управлінського циклу). Харків: ХНАУ, 2002. 76 с.

8. Напрями модернізації соціально-педагогічної системи підготовки фахівців в університеті: монографія / ***Т. Ю. Андріяко, Т. А. Борова, Т.О. Дмитренко та ін.*** Херсон: вид-во ПП Вишемірський В.С., 2017. 96 с.

References.

1. ***Klochko, O. V., Nahaiev, V. M.*** (2019). «Management of future managers educational-creative activity by facilities of informatively-digital technologies». *Informatsiini tekhnolohii v osviti ta nautsi*: *Zbirnyk naukovykh prats*. Melitopol: FOP Odnoroh T. V., pp. 157–159.

2. Computer oriented systems as a means of empowerment approach implementation to training managers in the economic cphere (2018). *Information technologies and learning tools.* ***Klochko, O. V., Nagaev, V. M., Kljchko, V. I., Pradivliannyi, M. G., Didukh, L. I.*** Vol 68. № 6., pp. 33-46.

3. ***Koshuk, O. B.*** (2017). «Forming of professional competence of future engineers from mechanization of agriculture: conceptual aspect». *Naukovyi visnyk Instytutu profesiino-tekhnichnoi osvity NAPN Ukrainy. Profesiina pedahohika*. Vyp. 14., pp. 51–61.

4. ***Lushchyk, Yu. M.*** (2017). «Application of modern technologies is in the process of preparation of future agrarians in higher education of Great Britain». *Pedahohika ta psykholohiia: zb. nauk. prats KhNPU imeni H. Skovorody*. Issue 57., pp. 236 – 247.

5. ***Morze, N. V.*** (2001). «The controlled from distance technology as basis of modern information technologies is in studies». *Novi tekhnolohii navchannia: Naukovo-metod. zbirnyk*. Issue 30. Kiev. Naukmetodtsentr VO., pp. 32-41.

6. ***Nahaiev, V. M.*** (2018). *Metodolohichni zasady upravlinnia navchalno-tvorchoiu diialnistiu studentiv*. [Methodological principles of management of students educational-creative activity]. «Stylna typohrafiia». Kharkiv. Ukraine.

7. ***Nahaiev, V. M.*** (2002). *Metodychni rekomendatsii po vprovadzhenniu modulno-reitynhovoi tekhnolohii navchalno-tvorchoi diialnosti studentiv (iz dystsyplin upravlinskoho tsyklu).* [Methodical recommendations are on introduction of module-rating technology of educational-creative activity of students (from disciplines of administrative cycle)]. KhNAU. Kharkiv. Ukraine.

8. *Napriamy modernizatsii sotsialno-pedahohichnoi systemy pidhotovky fakhivtsiv v universyteti.* (2017). [Directions of modernization of the socialpedagogical system of preparation of specialists in an university]. ***Andriiako, T. Yu., Borova, T. A., Dmytrenko, T. O.*** and others. Vyd-vo PP Vyshemirskyi V.S. Kherson. Ukraine.

Abstract.

Nagaev V., Nagaeva G. Technological bases of the professional training and education in agrarian sphere applying distance learning.

Introduction. *Didactics bases of introduction are analysed in the educational environment of administrative conceptions and information technologies in the conditions of distance education. The technological stages in the process of professional preparation of agrarians are based on the pedagogical technology of management of educational and creative activity of students. Research methodology was determined by various methodological approaches (system, activity, competence, personality-developing).*

The ***purpose*** *of the article is to research the development of complex educational and creative activity of students in the conditions of training agrarian sphere students in educational SMART - environment.*

Results. *It is outlined that a single informative environment of higher scientific establishment, in which automation of pedagogical processes is provided for a network contact in the interactive mode of competitors and teachers must be basic organization of the distance education. The pedagogical model of the distance education organization in the conditions of network technology management of educational and creative activity of students is offered. Didactics complexes, methods, forms and facilities of realization of pedagogical technology management of educational and creative activity of students in the conditions of educational SMART -environment are grounded. Realization of this pedagogical model in the system of distance education allows to activate creative activity of students considerably, to deepen the level of independence and individualization of studies, and, the result is determined by the high level of formed professional and creative competence of future specialists.*

Conclusions*. Obviously, the basis for organizing distance education is telecommunication environment, which includes information, educational, methodical and didactics contents. Experimental results showed the substantial increase of high-quality indexes of the professional training of agrarian sphere students (level of independence, individualization, creative experience, scientific character, productivity).*

Keywords: *professional training of agrarian sphere students, educational SMART-environment, distance learning, distance educational complex, educational and creative activity; pedagogical network technology of management of educational and creative activity of students.*

Стаття надійшла до редакції 15.05.2020 р.

Бібліографічний опис статті:

Нагаєв В. М., Нагаєва Г. О. Технологічні основи професійної підготовки кадрів аграрної сфери в умовах дистанційного навчання. Актуальні проблеми інноваційної економіки. 2020. № 3. С. 30-36.

Nagaev V., Nagaeva G. Technological bases of the professional training and education in agrarian sphere applying distance learning. Actual problems of innovative economy. 2020. No. 3, pp. 30-36.

УДК 332.1:658; JEL classification: Q10
DOI: https://doi.org/10.36887/2524-0455-2020-3-6

УТЕНКОВА Каріна Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, ORCID ID: 0000-0001-9097-5431

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ МЕХАНІЗМОМ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ АГРАРНОГО СЕКТОРА

Утенкова К. О. Концептуальні засади управління механізмом економічної безпеки аграрного сектора.

Стаття присвячена управлінню механізмом економічної безпеки аграрного сектора.

Метою *статті є розвиток концептуальних засад управління механізмом економічної безпеки аграрного сектора.*